

PÄÄTÖS KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA

Kaivospiirin haltija

Suhanko Arctic Platinum Oy
y-tunnus: 2855223-7
Helsinki
Suomi

Yhteystiedot:

Suhanko Arctic Platinum Oy
Ahjotie 7
96320 Rovaniemi
puh. +358 40 512 0023

Lisätietoja antaa:

Erkki Kantola, puh. +358 400 892001

Kaivospiiri

Suhanko (KaivNro 5426)

Sijainti

Ranua ja Tervola (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) antaa Suhanko Arctic Platinum Oy:lle päätöksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta koskien Suhanko-kaivospiiriä (KaivNro 5426).

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Peruste määräysten tarkistamiselle

Tukesin antama päätös 9.9.2016, Lupamääräys 1:

Lupamääräykset tarkistetaan ennen kaivoksen rakentamistöiden aloittamista, mutta kuitenkin viimeistään 1.6.2021.

Kaivosluvassa annettaviin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 52 §:n osalta seuraavaa:

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kaivosluvassa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista tarpeellisista määräyksistä. Yleistä etua on tarkemmin selostettu 49 §:n perusteluissa. Yksityinen etu voi olla esimerkiksi taloudellinen taikka alueiden käyttöön, asuinympäristön viihtyisyyteen tai yksilön terveyteen liittyvä intressi. Kaivoshankkeiden vaikutukset yleisten ja yksityisten etujen kannalta voivat vaihdella huomattavasti. Lupaharkinnassa olisi mahdollista tilanteen kokonaisarviointin perusteella ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja intressit sekä lupamääräyksiä varmistaaksensa yksittäistapauksessa olosuhteisiin nähden saavutettavan oikeudenmukaisen ratkaisun. Lupamääräykset voisivat sisältää velvoitteita tai rajoituksia.

Lupamääräyksissä olisi 3 momentin 1 kohdan perusteella tarkennettava kaivosluvan haltijan velvollisuutta huolehtia kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi tarpeellisista seikoista. Lupamääräys liittyy kiinteästi kaivosluvan haltijalle 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettyyn velvollisuuteen. Lupamääräyksissä olisi annettava kaivostoimintaa koskevat velvoitteet ja rajoitukset, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle taikka kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Luvanhaltijaa voitaisiin myös velvoittaa huolehtimaan muun muassa alueella liikkuvan väestön turvallisuudesta.

Lupamääräyksissä olisi 3 momentin 6 kohdan nojalla tarkennettava 108 §:ssä säädettyä vakuusvelvoitetta sekä 15 luvussa säädettyjä lopettamiseen liittyviä ja lopettamisen jälkeisiä velvollisuuksia. Toistaiseksi voimassa olevassa luvassa ja olisi 62 §:n 2 momentin nojalla määrättävä lupaehtojen tarkistamisen ajankohta.

Lupamääräyksissä olisi 7 kohdan nojalla asetettava määräaika, jolloin luvanhaltijan on viimeistään toimitettava kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamiseen liittyvät selvitykset. Lupamääräyksissä voitaisiin 8 kohdan nojalla antaa 1—7 kohtaa täydentäviä ehtoja ja rajoituksia kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista, joilla varmistettaisiin, ettei toiminnasta aiheutuisi kaivoslaissa kiellettyä seurausta. Lupamääräykset voisivat koskea esimerkiksi 17 §:n 2 momentin nojalla tapahtuvaa malminetsintää.

Yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi merkittävät näkökohdat tulisivat suoraan turvatuksi lainsäädännön nojalla. Lisäksi kaivosviranomaisen voisi 3 momentin 9

kohdan nojalla antaa täydentäviä lupamääräyksiä muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Täydentäviä kaivosturvallisuuteen liittyviä lupamääräyksiä voidaan antaa 125 §:n nojalla kaivosturvallisuusluvassa.

Kaivostoiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Tarvittavat määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, kaivannaisjätteen jätealueesta ja sen jälkihoidosta sekä kaivannaisjätteistä, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta annetaan ympäristöluvassa.

Kaivoslain 52 §:n nojalla kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitetulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttala-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Kaivoslaki 52 §

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 108 §:n osalta seuraavaa:

Kaivosluvan haltija olisi velvollinen asettamaan vakuuden 15 luvussa säädettyjen lopetus- ja jälkitoimenpiteitä koskevien velvoitteiden suorittamista varten. Vakuuden tulisi olla riittävä ottaen huomioon kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet, erityisesti ympäristönsuojelulain 42 §:n nojalla vaadittava vakuus.

Ympäristönsuojelulain mukainen vakuus on tarkoitettu varmistamaan asianmukaisen jätehuollon toteutuminen. Se kattaa siten lähinnä rikastushiekka- altaiden, sivukivialueiden ja vastaavien jätehuoltoalueiden sulkemiskustannukset tilanteissa, joissa kaivostoiminnan harjoittaja ei itse pysty niitä hoitamaan. Pykälässä ehdotettu vakuus kattaisi muut kaivostoiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon tarvittavat toimenpiteet.

Vakuuden asettamista koskeva asia ratkaistaisiin asianomaisessa kaivosluvassa. Vakuuden lajia ja suuruutta olisi arvioitava tarkistettaessa kaivosluvan määräyksiä 62 §:n mukaisesti.

Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Kaivoslaki 108 §

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 109 §:n osalta seuraavaa:

Lupaviranomainen määräisi 1 momentin nojalla vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa lupapäätöksessä tai luvan voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä. Niihin vaikuttaisivat toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset.

Kaivoslupaan liittyvän vakuuden määrää asetettaessa lupaviranomaisen olisi erityisesti arvioitava 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen velvoitteiden hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Koska ympäristönsuojelulain nojalla vaadittava vakuus kattaa kaivosalueen rikastushiekka- ja muiden jätealueiden jätehuoltokustannukset, ei kyseisten alueiden kunnostamiseen liittyviä kustannuksia olisi tarpeen ottaa huomioon kaivoslupaan liittyvää vakuutta asetettaessa.

Vakuus voi olla esimerkiksi pankkitalletus tai pankkitakaus taikka vakuutus.

Pykälän 3 momentin nojalla vakuus asetettaisiin kaivosviranomaiselle, jonka tehtävänä on valvoa korvauksen saajan etua sekä tarvittaessa huolehtia vakuuden rahaksi muuttamisesta ja varojen jakamisesta. Vakuus olisi 168 §:n nojalla asetettava, ennen kuin toiminta luvan nojalla aloitetaan.

Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa. Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti. Kaivoslaki 109 §

Kaivostoimintaan sovellettavat säännökset

Kaivostoiminnan harjoittajan on toiminnassaan huomioitava, mitä kaivoslain 181 §:n nojalla säädetään.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan, mitä kaivoslain 6, 17, 18, 97, 101 ja 108-111 §:ssä, 11 ja 13-15 luvussa sekä 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Poronhoito

Suhangon kaivospiiri sijaitsee Narkauksen ja Isosydänmaan paliskuntien alueella. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on käynyt 27.1.2023 puhelinkeskustelut (Petäjäjärvi Antero, Narkaus/Leinonen Ossi, Tukes ja Haapaniemi Markus, Isosydänmaa/Leinonen Ossi, Tukes) paliskuntien kanssa. Keskusteluissa sovittiin, että poronhoitoon liittyviä haittoja pyritään minimoimaan päivittämällä jo aiemmin laadittua sopimusta (3.11.2004) silloisen kaivosoikeuden haltijan ja paliskuntien välillä välittömästi siinä vaiheessa, kun hankkeen suunnitelmat tarkentuvat. Päämääränä on, että kaivosyhtiö minimoi kaivostoiminnasta johtuvia haittoja niin pitkälle kuin se neuvotteluin ja sopimustein on mahdollista. Haitat, joita ei täysin pystytä poistamaan, kompensoidaan tulevassa sopimuksessa sovitulla tavalla.

Sopimuksen päivittämisen osalta annetaan tässä päätöksessä lupamääräys 6.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tulee tarvittaessa poronhoidon osalta (kaivostoiminnasta aiheutuvien haittojen osalta) antamaan lisää lupamääräyksiä hanketta koskevissa kaivoslain mukaisissa lupamääräysten tarkistamiseen liittyvissä menettelyissä.

Tukesin tiedonanto koskien kaivosturvallisuuslupaa ja siinä määrättyä vakuutta

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 125 §:n osalta seuraavaa:

Kaivosviranomaisen olisi annettava kaivosturvallisuusluvassa yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset etenkin 113 §:ssä tarkoitetuista kaivosturvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä, 115 §:ssä tarkoitettuista kaivoksen sisäisestä pelastussuunnitelmasta, 117 ja 118 §:ään perustuvista toimenpiteistä, 119 §:ssä tarkoitettuista kaivoskartasta ja varautumisesta kaivostoiminnan turvalliseen lopettamiseen 120 §:n mukaisesti. Määräykset liittyvät 11 luvussa säädettyjen velvollisuuksien toteuttamiseen.

Kaivosturvallisuusluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Kaivoslaki 125 §

Tukesin 23.11.2021 antaman kaivosturvallisuusluvan lupamääräyksessä 8 on määrätty asetettavaksi 10 000 euron vakuus tarvekivilouhosta varten. Vakuudella katetaan tarvekivilouhoksen aitaaminen (500 m) ja varoituskylttien asentaminen. Kaivosyhtiö on asettanut määrätyn vakuuden.

Kaivosturvallisuuslupapäätöksen lupamääräyksen 9 mukaisesti kaivosturvallisuuslupaa koskevat määräykset tarkistetaan 1.6.2026 tai tarvittaessa aikaisemminkin. Lupamääräyksen tarkistamisessa huomioidaan yleisen ja yksityisen edun turvaaminen.

Kaivosyhtiön esitys kaivoslain mukaisesta vakuudesta

Kaivosyhtiön esitys vakuuden suuruudesta esitettiin kuulemisasiakirjoissa. Yhtiö esitti nykytilanteen tarvitsemaksi vakuuden suuruudeksi 51 000 euroa ja kaivostoiminnan loppuvaiheen tarvitsemaksi vakuudeksi 555 000 euroa.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto vakuuden suuruuden määrittämiseen liittyen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on korottanut kairareikien suojaputkien katkaisemiseen liittyvää yhtiön esitystä elinkustannusindeksimuutoksen (vuodesta 2016 vuoteen 2022) perusteella.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä päätöksessä (kaivostoiminnan päättymisvaiheen osalta) käyttänyt aitauskustannuksien, porttien, puomien ja varoituskylttien asentamisen sekä kasvillisuuden raivauksien osalta aitauksen läheisyydessä yksikkökustannuksena 20 euroa/m.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää huomioimaan, että vakuuden suuruutta arvioidaan ja täsmennetään koko hankkeen elinkaaren ajan määrättyjen lupamääräysten tarkistusvälien mukaisesti.

Tukesin uudet lupamääräykset ja perustelut

Tämän päätöksen lupamääräykset korvaavat 30.6.2014 annetut yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annetut määräykset sekä 9.9.2016 annetun päätöksen lupamääräyksen 1.

Lupamääräys 1

Konttijärven pohjoisrannalla esiintyvän rauhoitetun metsänemän johdosta, kaivospiirin haltijan tulee hyvissä ajoin ennen kaivospiirin aitaamista esittää kaivospiirin aitaamissuunnitelmat Metsähallitukselle ja Lapin ELY-keskukselle, koska rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n nojalla kielletty.

Tarvittaessa kaivospiirin haltijan on haettava rauhoitetun kasvin hävittämiseksi luonnonsuojelulain 48 §:n mukaista poikkeamislupaa rauhoitussäännöksistä niiltä osin, jos aitausta ei voida kaikilta osin toteuttaa ilman rauhoitetun kasvin hävittämistä.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Metsähallituksen lausunto metsänemästä siten, ettei toiminta olisi luonnonsuojelulain 42 §:n rauhoitussäännösten vastaista.

Lupamääräys 2

Kaivosyhtiön tulee kaivospiirin aitaamisessa ja veräjien asettamisessa varmistaa, että kulkumahdollisuus Konttijärventien kautta perustettavalle Konttikivalo -nimiselle luonnonsuojelualueelle säilyy myös viranomaistehtävien hoitamista varten.

Perustelut:

Kaivoslain 52 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole yleisen edun vastaista. Kaivoslain 18 §:n nojalla kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, ettei kaivostoiminnasta aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle edulle.

Määräyksellä otetaan huomioon Metsähallituksen antama lausunto kulkuyhteyksistä perustettavalle Konttikivalo -nimiselle luonnonsuojelualueelle.

Lupamääräys 3

Koska kaivospiirin alueella sijaitsee ELY-keskuksen lausunnon mukaan useita luonnontilaisia lähteitä, on kaivosyhtiön haettava aluehallintovirastolta lupa poiketa vesilain (587/2011) 2. luvun 11 §:n mukaisesta kiellosta, mikäli lähteiden luonnontila vaarantuu.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole vesilain (587/2011) säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Lapin ELY-keskuksen lausunto luonnontilaisia lähteitä koskien.

Lupamääräys 4

Kaivospiirin alueelta on tehty havaintoja suovalkusta. Suovalkku on rauhoitettu luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.1 §:n sekä luonnonsuojeluasetuksen (521/2021) 20.1 §:n ja liitteen 3 (a) mukaisesti.

Kaivosyhtiön tulee huomioida, että luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen kasvien poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen kaivospiirin alueelta on kielletty ilman Lapin ELY-keskuksen myöntämää lupaa poiketa luonnonsuojelulain 42 §:ssä säädetystä rauhoitussäädöksestä.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista eikä muutoinkaan luonnonsuojeluasetuksen (521/2021) säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Lapin ELY-keskuksen lausunto suovalkun esiintymisestä kaivospiirillä.

Lupamääräys 5

Kaivospiirin alueella havainnoidut pohjanlepakko ja viitasammakko on sisällytetty luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteeseen IV (a). Luontodirektiivin liitteeseen IV lukeutuvien eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä (luonnonsuojelulaki 49.1 §).

Kaivosyhtiön tulee hakea pohjanlepakon osalta poikkeusta kiellosta Lapin ELY-keskukselta luontodirektiivin artiklassa 16 mainituilla perusteilla (luonnonsuojelulaki 49.3 §).

Viitasammakko on luonnonsuojelulain 38.1 §:n ja 38.2 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen 18.1 §:n ja liitteen 2 (a) mukaan rauhoitettu.

Kaivosyhtiön tulee huomioida, että luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen ja tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäntien kannalta tärkeillä paikoilla ilman Lapin ELY-keskuksen myöntämää lupaa poiketa luonnonsuojelulain 42 §:ssä säädetystä rauhoitussäädöksestä on kielletty.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Lapin ELY-keskuksen lausunto pohjanlepakon ja viitasammakon esiintymisestä kaivospiirillä.

Lupamääräys 6

Alueelle tulevan kaivostoiminnan vaikutuksista poronhoitoon on aikoinaan tehty sopimus silloisen kaivosoikeuden haltijan ja Narkauksen sekä Isosydänmaan paliskuntien välillä.

Kaivosyhtiön tulee päivittää asianomaisten paliskuntien kanssa kyseinen sopimus ennen kaivostoiminnan aloittamista ja päivittää laadittua sopimusta tarvittaessa hankkeen edetessä. Sopimuksella minimoidaan kaivostoiminnan aiheuttamia haittoja poronhoidolle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tulee tarvittaessa antamaan lupamääräyksiä kaivostoiminnan ja poronhoidon yhteensovittamiseksi.

Perustelut:

Kaivospiirin toimintojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja toteuttamisen ajoituksessa on turvattava poronhoidon alueiden käytön toiminta- ja kehittämisedellytykset. Kaivoslaki 52 §

Suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisten on neuvoteltava asianomaisten paliskunnan edustajien kanssa. Poronhoitolaki (848/1990) 53 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomioi tarvittaessa myös poronhoitolaissa tarkoitettun neuvotteluelvoitteen huomauttaen kuitenkin, että valtio omistaa maita Suhangan kaivospiirillä ainoastaan 4.6 hehtaaria (kaivospiirin pinta-ala on 4143,8 hehtaaria).

Määräyksellä otetaan huomioon mm. Lapin liiton lausunnossa esitetty poronhoitoa koskien.

Lupamääräys 7

Kaivospiirin yksityiskohtaisemmissa toimintojen suunnitteluissa on selvítettävä ja teknisesti ratkaistava, ettei hankkeella heikennetä merkittävästi Simojoen Natura-alueen niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura

2000 -verkostoon. Kaivosyhtiön tulee varmistaa selvitysten ja teknisten ratkaisujen riittävyys Lapin ELY-keskukselta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain eikä ympäristönsuojelulain säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Lapin liiton lausunnossa esitetty koskien Simojoen Natura -aluetta.

Lupamääräys 8

Kaivostoimintojen suunnittelussa on huomioitava, etteivät sään ääri-ilmiöt pääse haitallisesti vaikuttamaan vesistöihin. Kaivospiirillä on oltava riittävästi varattuna alueita (mm. vesivarastoaltaita) vesienhallintaan ja -käsittelyyn. Kaivosyhtiön tulee tarvittaessa hakea kaivospiirin laajennuslupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole vesilain säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Lapin liiton asiaa koskeva lausunto.

Lupamääräys 9

Kaivosyhtiön tulee estää kairaussoijan joutuminen vesistöihin, mikäli kaivospiirillä kairataan vesistöjen läheisyydessä.

Kaivosyhtiön tulee huomioida vesilain mukaisen luvan tai oikeuden tarve (vesilaki 587/2011, 3 luku § 2 ja 3, 4 luku § 3 ja 4).

Mikäli pinta- tai pohjavettä otetaan kairauksessa yli 100 kuutiometriä vuorokaudessa ja ottaminen ei vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan edellytä lupaa, tulee kaivosyhtiön ilmoittaa siitä kirjallisesti Lapin ELY-keskukselle (2 luku § 15), joka antaa vesilain mukaisen luvan tai oikeuden tarpeesta tapauskohtaisesti.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei kairaustoiminta kaivospiirillä ole vesilain säännöksiin vastaista.

Määräyksellä otetaan huomioon Lapin ELY-keskuksen kairaukseen liittyvä lausunto.

Lupamääräys 10

- a. Vakuus kaivospiirin saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon Suhangon kaivospiirin nykytilanteessa

Kaivospiirin haltijan on asetettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 54 000 euron suuruinen vakuus omavelkaisena pankkitakauksena kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Kaivosvakuus on asetettava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän päätöksen antamispäivästä lukien.

Perustelut:

Kaivospiirin haltija on asettanut aiemman päätöksen mukaisesti Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 51 000 euron suuruisen vakuuden omavelkaisena pankkitakauksena kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten. Vakuus määrättiin kairareikien suojaputkien katkaisua ja pienimuotoisia maansiirtotöitä varten Konttijärven ja Ahmavaaran koelouhinta-alueilla. Asetettua vakuutta täsmennetään ja korotetaan seuraavasti:

Määrätyllä kaivosvakuudella alue saatetaan kaivoslain mukaisesti yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon. Kaivosvakuudella katetaan seuraavat kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet Suhangon kaivospiirin nykytilanteessa:

1. Konttijärven malminäytekasojen sekä sivukivi- ja porasoijakasan poisto (18 000 €):
Konttijärven varastoalueelta (sijaitsee Konttijärven avolouhoksen länsi-eteläpuolella) materiaalit lastataan kuorma-autoihin, kuljetetaan Ahmavaaran koelouhinta-alueelle ja upotetaan veden täyttämään Ahmavaaran koelouhokseen.
2. Ahmavaaran malminäyte- ja sivukivikasojen poisto (3 000 €):
Ahmavaaran varastoalueelta (sijaitsee koelouhoksen pohjoispuolella noin 100 metrin päässä) materiaalit lastataan kuorma-autoihin, siirretään koelouhokselle ja upotetaan veden täyttämään koelouhokseen. Ajo koelouhokseen estetään sulkemalle sinne johtavat kulku-urat.

Ahmavaaran koelouhokseen ajettavan materiaalin määrä on yhteensä noin 6 340 tonnia.

Edellä määrätty 21 000 euron vakuus määrätään asetettavaksi

materiaalien siirtämiseksi Ahmavaaran koelouhokseen siinä tapauksessa, mikäli kaivostoiminta Suhangon kaivospiirillä ei ala. Mikäli kaivostoimintaa ei aloiteta, muuttuvat varastokasat Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jätteeksi. Materiaalien siirto Ahmavaaran koelouhokseen ei kaivosyhtiön selvityksen mukaisesti muuta koelouhoksessa olevan veden laatua merkittävästi nykyisestä. Haitallisia vaikutuksia ei myöskään arvioida pitkänkään ajan kuluessa aiheutuvan Rytiojan ja Ruonajoen vesistöihin. Tukes katsoo, että materiaalien siirtämiselle Ahmavaaran louhokseen ei ole ympäristönsuojelun tai vesiensuojelun osalta estettä, koska tarkkailutarve arvioidaan aikanaan Lapin ELY-keskuksen antaman lausunnon mukaan kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan rauettamisen yhteydessä, mikäli kaivostoiminta alueella ei ala. Mikäli kaivostoiminta Suhangon kaivospiirillä alkaa, tullaan malminäytteet rikastamaan sekä sivukivet ja porasoijakasat läjittämään sivukivialueelle.

Määräyksen 1 ja 2 kohtien osalta on huomioitu Lapin ELY-keskuksen 12.1.2023 antama täydentävä lausunto asiasta.

3. Konttijärven maanpoistoalueen louhekasat (5 000 €):
Maisemoidaan paljastuma-alueen louhinta-alueet turvallisiksi ja ympäristöön mukautuviksi, ja n. 1000 m²:n louhekasaa muotoillaan ja peitetään moreenilla.
4. Kairareikien suojaputkien katkaisu (28 000 €):
Korkeiksi jääneet suojaputket (noin 1200 kpl) katkaistaan lähelle maanpinnan tasoa ja laitetaan hatut paikoilleen. Mahdolliset vettä vuotavat reiät tulpataan.

Kaivoslaki 108 §, 109 §, 110 § ja 181 §

- b. Vakuus kaivospiirin saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon kaivostoiminnan päätyttyä Suhangon kaivospiirillä

Kaivospiirin haltijan on asetettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 705 000 euron suuruinen vakuus omavelkaisena pankkitakauksena kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Määrätty vakuus on asetettava Tukesille ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista.

Perustelut:

Määrätyllä kaivosvakuudella alue saatetaan kaivoslain mukaisesti yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon. Kaivosvakuudella katetaan seuraavat kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet kaivostoiminnan päätyttyä Suhangon kaivospiirillä:

1. Kaivospiirin aitaaminen (noin 30 km a 20 euroa/m). Vakuussumma sisältää porttien, puomien ja varoituskylttien asentamiset sekä kasvillisuuden raivaukset aidan läheltä (600 000 €).
2. Putki- ja sähkölinjojen purkaminen (65 000 €):
Poistetaan putkenpätkät, johdot, pakkaukset, epäkuntoiset laitteet ja koneet sekä jätteet ja roskat. Puretaan ja poistetaan tarpeettomat rakenteet, kuten pumppaamot, pumppauslinjat ja vesijohdot, sähkölinjat sekä valaistus.
3. Muut yleiskustannukset alueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämän kuntoon (40 000 €).

Avolouhokset sijaitsevat aidatun kaivospiirin sisällä eikä niiden luiskaus ole tarpeen. Konttijärven avolouhos mahdollisesti täytetään rikastushiekalla. Rakennukset sijaitsevat kaivosyhtiön omistamalla maalla, joten niiden purkukustannuksia ei voida huomioida vakuudessa.

Kaivoslaki 108 §, 109 §, 110 § ja 181 §

Lupamääräys 11

Lupamääräykset (myös vakuuden suuruuden riittävyys) tarkistetaan ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista, mutta kuitenkin viimeistään 1.9.2026. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta Tukes voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.6.2026 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 § ja 52 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>. Asia on kuulutettu 23.2.2022 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 1.4.2022 saakka. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Ranuan ja Tervolan kuntien yleisessä tietoverkossa.

Asiasta on lähetetty lausuntopyynnöt 23.2.2022 Ranuan ja Tervolan kunnille, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Metsähallitukselle sekä Narkauksen ja Isosydänmaan paliskunnille. Asiasta on 23.2.2022 annettu erikseen tieto asianosaisille. Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa

viimeistään 1.4.2022. Lausuntojen, muistutusten ja mielipiteiden jättämiselle on annettu pyynnöstä lisääikaa 14.4.2022 saakka.

Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu myös Lapin Kansa -sanomalehdessä.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitys

LAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon ovat antaneet Lapin ELY-keskus (varsinaisen lausunnon lisäksi myös täydennys lausuntoon), Lapin liitto ja Metsähallitus. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2.

Lapin ELY-keskus on todennut lausunnossaan (14.4.2022) mm. seuraavaa:

- Luokiteltuja pohjavesialueita ei sijaitse kaivospiirin alueella. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 3,6 kilometrin päässä kaivospiirin rajalta (Palovaara, E-luokan pohjavesialue).
- Kaivospiirin alueella on useita luonnontilaisia lähteitä, joiden luonnontilan vaarantamisesta tulee hakea poikkeamista Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta (AVI).
- Kaivospiirin alueelle ei sijoitu Natura-alueita, luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluohjelma-alueita. Kaivospiirin alueelle sijoittuu osin soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteita.
- Kaivospiirin alueelta on tehty havaintoja suovalkusta, joka on luonnonsuojelulainsäädännön mukaisesti rauhoitettu. ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa rauhoitussäännöksestä. ELY-keskukseen 26.1.2022 saapuneen poikkeamislupahakemuksen käsittely oli (lausunnonantohetkellä 14.4.2022) kesken.
- Kaivospiirin alueelta on tehty havaintoja myös pohjanlepakosta ja viitasammakosta, jotka sisältyvät luontodirektiivin liitteeseen IV(a). Viitasammakko on myös luonnonsuojelulainsäädännön mukaisesti rauhoitettu. Luontodirektiivin liitteeseen IV lukeutuvien eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen tästä kiellosta, samoin ELY-keskus voi antaa luvan poiketa luonnonsuojelulain rauhoitusmääräyksistä. ELY-keskukseen 7.3.2022 saapuneen poikkeamislupahakemuksen käsittely viitasammakkoa koskien oli (lausunnonantohetkellä 14.4.2022) kesken.
- Kaivospiirin alueelle sijoittuu rauhoitetun suuren petolinnun pesäreviiri. Suurta petolintua koskevat luonnonsuojelulain rauhoitussäännökset ja lintudirektiivin artiklan 5 säännökset. Lintudirektiivissä (artikla 1) tarkoitettujen lintujen osalta voidaan myöntää poikkeus.

- Jos lisätutkimuksia tehdään vesistöjen lähetyillä, on huolehdittava siitä, ettei kairaussoija pääse huuhtoutumaan vesistöön. Kairauksissa käytettävän pinta- tai pohjaveden ottamisen osalta tulee huomioida vesilain mukaisen luvan tai oikeuden tarve tai jos veden ottaminen ei edellytä lupaa, tulee asiasta ilmoittaa kirjallisesti Lapin ELY-keskukselle.
- Vakuuden tulee kattaa koko alueen siistiminen ja maisemointi tilanteessa, jossa toiminnanharjoittaja ei pysty muutoin niitä hoitamaan. Lupamääräykset sekä vakuus tulee tarkastella uudelleen ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista.
- Tarvekilouhos tulee ottaa huomioon vakuutta määrättäessä.
- Hakemuksessaan yhtiö esittää Konttijärven ja Ahmavaaran varastoalueilla olevan louheen ajamista Ahmavaaran koemonttuun. ELY-keskuksella ei ole tiedossa, että toimenpiteen mahdollisia ympäristövaikutuksia ottaen huomioon myös pitkäaikaisvaikutukset, olisi missään vaiheessa arvioitu. ELY-keskus tulee pyytämään yhtiöltä selvitystä suunnitellun toimenpiteen mahdollisista ympäristövaikutuksista sen toteuttamiskelpoisuuden ja ympäristönsuojelulain mukaisen lupatarpeen arvioimiseksi. Näin ollen ELY-keskus ei tässä vaiheessa voi lausua tältä osin vakuusarvioista.
- Rakennukset ja rakennelmat on syytä purkaa toiminnan päätyttyä – riippumatta maanomistusoloista – mikäli niille ei ole osoitettavissa muuta jatkokäyttöä, ja purkukustannukset tulisi ottaa huomioon vakuutta määrättäessä.

Lapin ELY-keskuksen lausunnon täydennyksen (12.1.2023) mukaan varastokasat (Konttijärven ja Ahmavaaran varastoalueilla olevat louhekasat) muuttuvat jätteeksi, jos kaivostoiminta ei jostakin syystä ala. ELY-keskus toteaa oleellista asiassa olevan se, että jätteet käsitellään asianmukaisella tavalla. Louheen ajamiseksi Ahmavaaran koelouhosmonttuun esitettyä vakuutta ELY-keskus pitää riittävänä, mutta louhemäärä hakemuksessa (5 080 tonnia) poikkeaa yhtiön ELY-keskukselle 30.12.2022 toimittamassa selvityksessä esittämästä massamäärästä (6 340 tonnia).

Yhtiön toimittamassa selvityksessä (30.12.2022) on arvioitu louhekasojen Ahmavaaran koelouhokseen sijoittamisen ympäristövaikutuksia. Selvityksen mukaisesti louhosjärven vedenlaatu ei muutu merkittävästi nykyisestä. Haitallisia vaikutuksia vastaanottaviin vesistöihin (Rytioja ja Ruonajoki) ei arvioida pitkänkään ajan kuluessa aiheutuvan. Mahdollisesta tarkkailutarpeesta määrätään tarvittaessa aikanaan kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan rauettamisen yhteydessä, mikäli kaivostoiminta alueella ei ala.

Lapin liitto on todennut, että Suhangon kaivospiiri sijaitsee Suhangon vaihemaakuntakaavan alueella ja on osoitettu kaavassa kaivosalueena (EK). Kaivosaluemerkintään liittyvissä kaavamääräyksissä on tuotu esille mm. luontodirektiivin liitteiden IV(a) ja IV(b) lajien huomioonottamisvelvollisuus, poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen sekä

vesistövaikutusten hallinta, Simojoen Natura 2000 -alue ja poronhoito. Ranuan kunnan puoleisella kaivosalueella on voimassa Suhangon kaivosalueen osayleiskaavan muutos.

Lausunnon lopuksi on todettu, että kaivostoiminta on yksi Lappi-sopimuksen mukaisista kärkitoimialoista eikä Lapin liiton virastolla ole huomauttamista uusiin lupamääräyksiin.

Metsähallituksen lausunnossa on kiinnitetty huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Tukesin aiemmissa päätöksissä (30.6.2014 ja 9.9.2016) ei anneta lupamääräyksiä, joilla turvattaisiin yleistä etua.
- Kaivospiirin alueella esiintyy mm. rauhoitettua metsänemää, jonka hävittäminen on luonnonsuojelulain mukaan kielletty. Lajiesiintymä on huomioitava erityisesti kaivospiiriä aidattaessa.
- Kaivospiirin alueella on rauhoitetun suuren petolinnun pesäreviiri. Kaivosyhtiö on esittänyt kahden tekopesän rakentamista. Rakennettavien tekopesien avulla pyritään siirtämään petolinnun pesintä kaivospiirin ulkopuolelle. Kompensaatiotoimena rakennettavien pesien käyttöönotto on edellytys kaivostoiminnalle.
- Yleisenä etuna tulisi tarkastella edellä kuvattuja luontoarvoja ja niiden turvaamista. Kyseisten luontoarvojen vaarantuminen ei johdu pilaantumisesta ja päästöistä, joten niiden turvaamista ei voi jättää yksinomaan ympäristöluvan tehtäväksi. Kaivosluvassa annettavien yleistä etua turvaavien lupamääräysten tulisi olla riittävän konkreettisia ja niissä tulisi esittää toimintaa koskevat velvoitteet.
- Konttikivalo-niminen luonnonsuojelualue tullaan perustamaan kaivospiiriin rajautuen. Kaivospiirin aitaamisessa ja veräjien sijoittamisessa tulee huomioida, että kulkumahdollisuus Konttijärventien kautta perustettavalle luonnonsuojelualueelle viranomaistehtävissä liikuttaessa tulee säilyttää.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia. Yhteisen mielipiteen ovat jättäneet Rajat Lapin kaivoksille ry ja Suomen Luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry.

Mielipiteessä on esitetty seuraavia puutteita, joiden perusteella Tukesin tulisi poistaa puutteellisiin lupahakemusasiakirjoihin perustuva lausuntopyyntö, ja hankkia kaivosyhtiöltä tarpeelliset ja luotettavat selvitykset, minkä jälkeen hallintoviranomainen voisi uudestaan pyytää lausunnot:

- Lausuntopyyntöasiakirjaan ei sisälly varsinaista hakemusasiakirjaa eivätkä kaivospiirin haltijan selvitys ja kaivospiirin yleissuunnitelma täytä kaivoslain 34 §:n ja 52 §:n velvoitteita.

- Kaivosyhtiö on arvioinut vaikutuksia yleiselle ja yksityiselle edulle pääasiassa kaivospiirin nykyiseen tilanteeseen perustuen eikä esittämäänsä kaivospiirin yleissuunnitelmaan perustuen.
- Kaivosyhtiö ei selosta koko alueen hankekokonaisuutta eikä osoita selvityksiä koko hankekokonaisuuden vaikutuksista määräyksiin eikä vaikutuksia kaivoslain 48 §:ssä tarkoitettuun luvan myöntämisen esteisiin.
- Kaivosyhtiö ei ole esittänyt tarkistushakemuksessaan alustavaa ehdotusta uusiksi tai tarkennetuiksi lupamääräyksiksi eikä hallintoviranomainen Tukes esitä sellaista yksilöityä ehdotusta uusiksi tai tarkennetuiksi lupamääräyksiksi, joihin asianosaiset, osallisyhteisöt ja lausunnonantajaviranomaiset voisivat lausunnoissaan antaa yksilöidyt kannanottonsa.
- Tukes on tehnyt hallintolain vastaisen menettelyvirheen kuuluttaessaan puutteellisiin selvityksiin perustuvan lausuntopyyntöasiakirjan ja antaessaan harhauttavan luontoista tulkintaa ”kuulemismenettelyn jatkotoimista”.

Kaivosyhtiön toimittamista ja viranomaisen kuuluttamista asiakirjoista puuttuvat mielipiteen mukaan selvitykset mm.

- alueen erityispiirteiden (kuten haitallisten mineraalien ja malminrikastuksen kemikaalien) vaikutuksista tarkistamismenettelyyn
- alueen asianosaisista
- hankkeen eri osapuolille aiheutuvista hyödyistä ja haitoista (intressivertailu)
- hankekokonaisuuden vaikutuksista poronhoitoon
- lopettamiseen liittyvästä vakuudesta sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista
- Tukesin lisäselvityksen pyyntöasiakirjasta
- nykyisin voimassa olevista määräyksistä

HAKIJAN SELITYS

Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä kaivoslain 42 §:n mukaisen selityksen annettujen lausuntojen ja mielipiteen johdosta. Selitys on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2.

Lapin ELY-keskuksen lausunnon osalta selityksessä on viitattu Suhangon kaivospiirin kaivosturvallisuyslupaun, jossa on määrätty asetettavaksi 10 000 euron vakuus tarvekivilouhoksen osalta eikä yhtiön mukaan ole tarvetta määrätä samaa asiaa koskevaa uutta, päällekkäistä vakuutta. Selityksen mukaan kaivosyhtiön omistamalle maalle rakennettavien rakennusten ja rakennelmien poistamiseen liittyviä kustannuksia ei tule huomioida kaivoslain mukaista vakuutta määrättäessä. Yhtiö on todennut käynnistäneensä mahdollisten

ympäristövaikutusten selvityksen suunnitelmasta sijoittaa Konttijärven ja Ahmavaaran varastoalueilla olevat louhenäytteet Ahmavaaran koemonttuun, ottaen huomioon myös pitkäaikaisvaikutukset.

Lapin liiton lausuntoon yhtiöllä ei ole huomautettavaa.

Metsähallituksen lausuntoon yhtiö on todennut, että kaivospiirin aitaamisessa ja veräjien sijoittamisessa turvataan viranomaisille kulkumahdollisuus Konttijärventien kautta suunnitellulle Konttikivalo -nimiselle luonnonsuojelualueelle.

Mielipiteeseen laadittu kaivosyhtiön vastaus on esitetty kokonaisuudessaan päätöksen liitteessä 2.

Tukesin vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa mainitut seikat on huomioitu lupamääräyksissä.

Muilta osin todetaan seuraavaa:

Suuren petoilinnun reviirin osalta todetaan, että kaivosyhtiö on kompensatiotoimena rakentanut kaksi tekopesää ja varmistanut pesien käyttöönnoton. Tämän avulla petoilinnun pesintä on siirretty kaivospiirin ulkopuolelle ja välttytty siltä, että toiminta olisi luonnonsuojelulain 39 §:n ja lintudirektiivin artiklan 5 vastaista, koska mm. lajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin sen elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

Kaivosyhtiö saa kaivosoikeuden nojalla tehdä kairauksia kaivospiirin alueella lupamääräystä 9 noudattaen.

Kuten kohdassa ”Tukesin tiedonanto koskien kaivosturvallisuusluvassa määrättyä vakuutta” on todettu, tarvekivilouhosta koskien on jo määrätty ja asetettu 10 000 euron vakuus, jolla katetaan tarkevivilouhoksen aitaaminen ja varoituskylttien asentaminen. Samaa asiaa koskien ei määrätä toista vakuutta.

Koska rakennukset ja rakennelmat sijaitsevat kaivosyhtiön omistamilla mailla, ei niiden purkamiseksi määrätä kaivoslain mukaista vakuutta (kaivoslaki 144 §).

Lapin liiton lausunnossa esitetty on huomioitu lupamääräyksissä.

Kaivosyhtiön tulee huomioida, että kaivosaluemerkintään liittyvän kaavamääräyksen johdosta alue on tarkoitettu yleiskaavoitettavaksi ja että alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Metsähallituksen lausunnossa mainitut seikat on otettu huomioon lupamääräyksillä.

Lisäksi todetaan, että kaivosyhtiö on kompensatiotoimena rakentanut kaksi tekopesää ja varmistanut pesien käyttöönoton, jonka avulla petolinnun pesintä on siirretty kaivospiirin ulkopuolelle ja välttytty siltä, että toiminta olisi luonnonsuojelulain 39 §:n ja lintudirektiivin artiklan 5 vastaista.

Mielipiteeseen todetaan, ettei vaadittu asian uudelleen käsittely ole tarpeen eikä kuulemis- ja lausuntopyyntömenettelyssä ole toimittu virheellisesti tai harhauttavasti seuraavin perustein:

- Lupamääräysten tarkistamismenettelyyn ei kuulu varsinaisen hakemukseksi nimetyn asiakirjan toimittaminen kaivosviranomaiselle. Sen sijaan kaivosyhtiön on tullut toimittaa sellaiset selvitykset ja tiedot, joiden perusteella asia on voitu käsitellä muutoin samalla tavoin kuin kaivoslain tarkoittamat hakemusasiat käsitellään lain 37 §, 39 § ja 40 §:n mukaisesti. Kaivosyhtiö on toimittanut selvityksen kaivoslain 52 §:n mukaisesti.
- Viranomaisen selvityspyynnöä ei ole liitetty, koska viranomaisen esittämät selvityspyynnot eivät kuulu kuulutusasiakirjojen sisältövaatimukseen. Lupahakemuksesta kuuluttaminen täyttää asetuksen kaivostoiminnasta (391/2012) 26 §:ssä säädetyn. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huomauttaa, että viranomaisen asiakirjoja voi pyytää suoraan viranomaiselta esimerkiksi kuulemisen aikana. Mielipiteen esittäjät eivät ole jättäneet asian käsittelyn aikana tällaista pyyntöä.
- Kaivosyhtiön toimittamissa asiakirjoissa on annettu tarpeelliset ja riittävät selvitykset lupamääräysten tarkistamiseksi. Samoin on annettu selvitys lopettamiseen liittyvästä vakuudesta sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvoitteista. Nämä selvitykset ja kaivospiirin yleissuunnitelma on esitetty kuulemisasiakirjoissa asiasta kuulutettaessa.
- Lupamääräysten tarkistaminen voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta, etenkin jos lupamääräysten tarkistamista koskeva päätös on annettu ennen vuotta 2018. Tukes voi pyytää varsinaisia selvityksiä ja täydennyksiä kaivosyhtiöiltä myös suullisesti. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun (22.11.2017/6029) jälkeen annetuilla Tukesin päätöksillä on uuden lupamääräysten tarkistamisajankohdan lisäksi annettu myös määräaika, johon mennessä kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä. Näissä tapauksissa lupamääräysten tarkistamisasia voi tulla vireille myös kaivosyhtiön aloitteesta.

Edellä selvitetyn perusteella Suhangon kaivospiirille 9.9.2016 annetulla päätöksellä ei ole annettu määräaika, johon mennessä yhtiön tulee toimittaa tarvittavat selvitykset lupamääräysten tarkistamista varten.

Päätöksellä on kuitenkin määrätty, että lupamääräykset tarkistetaan viimeistään 1.6.2021. Tukes on pyytänyt yhtiöltä selvitykset 9.9.2021 ja viimeisin päivitetty selvitys on saapunut 18.2.2022.

- Niin kuin kuulemisasiakirjalla on todettu, yhtiön selvityksessä on kuvattu kaivostoiminnan vaikutuksia (ja ratkaisuja toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi ja rajoittamiseksi) mm. ympäristöön, luontoon, liikenteeseen ja terveyteen.
- Hankkeen ympäristövaikutuksia on selostettu kaivoslain 34 §:n 2 momentin kohdan 6 mukaisesti. Ympäristövaikutuksia on esitetty lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon toimitetussa yleissuunnitelmassa.
- Ympäristövaikutuksia käsitellään myös meneillään olevassa purkuputkea koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä ja valmisteilla olevassa ympäristö- ja vesitalousluvan muutoshakemuksessa.
- Asiassa ei arvioida kaivoslain 48 §:n tarkoittamia kaivosluvan myöntämisen esteitä, koska Suhangon kaivospiiri ja -oikeus on jo aiemman kaivoslain (503/1965) nojalla perustettu ja myönnetty.
- Mielipiteessä mainitusta intressivertailusta ei ole kaivoslaissa säädetty, mutta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on huomionnut poronhoitoon liittyviä kysymyksiä tämän päätöksen kohdassa poronhoito. Lisäksi on annettu lupamääräys 6.
- Kaivoslainsäädännössä ei edellytetä yhtiöltä ehdotusta eikä kaivosviranomaiselta yksilöityä ehdotusta uusiksi lupamääräyksiksi asiasta kuulutettaessa. Tapauskohtaiset lupamääräykset annetaan vasta Tukesin päätöksellä kuulemismenettelyn jälkeen – lausunnoissa ja muistutuksissa esille tuodut seikat huomioon ottaen.
- Kuulemisasiakirjan kohdassa ”Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen” on suora lainaus kaivoslain 42 §:stä. Tämän mukaisesti Tukes on pyytänyt kuulemismenettelyn jälkeen yhtiöltä selityksen. Vastaselitysten pyytämistä asianosaisilta ei Tukes ole katsonut tarpeelliseksi, kun otetaan huomioon asian ratkaisu.
- Lupamääräyksissä on otettu huomioon sekä kaivospiirin nykytilanne että suunniteltu tuleva kaivostoiminta.
- Alueen asianosaiset on selvitetty ennen kuin asiasta on kuulutettu 23.2.2022, mutta kuulutusasiakirjassa ei edellytetä asianosaisten tietojen esittämistä. Asiasta kuulutettaessa Tukes on lähettänyt kaivospiirin alueella sijaitsevien kiinteistöjen maanomistajille 14 kuulemista koskevaa kirjettä sekä rajanaapureille ja lähialueen asukkaille yli 120 kuulemiskirjettä siten kuin yhtiö on toimittanut yhteystiedot Tukesille.
- Voimassa olevat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on esitetty 23.2.2022 päivättyllä kuulemisasiakirjalla, jolla on esitetty myös aiemmat, 30.6.2014 annetut lupamääräykset. Muita aiempia lupamääräyksiä tai Suhangon kaivospiiriä koskevia

viranomaispäätöksiä ei kaivoslainsäädännön perusteella edellytetä esitettäväksi kuultaessa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta.

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on suorittanut karttatarkastelun Suhangon kaivospiirialueen läheisyydessä olevista muista toiminnoista.

Alueella olevien malminetsintäluvhakemusten tai malminetsintäluvhien osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa, ettei katso niiden toimintojen muodostavan erityisiä yhteisvaikutuksia. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää lisäksi huomioimaan, että kaivospiirin ympärillä olevat malminetsintähankkeiden haltija tai hakija on Suhanko Arctic Platinum Oy. Yhteisvaikutuksia arvioidaan tarvittaessa kaivoshankkeen edetessä ja seuraavissa lupamääräysten tarkistamisissa.

Kaivoshankkeen suhde poronhoitoon on päätöksessä huomioitu päätöksen kohdassa ”poronhoito” ja lupamääräyksessä 6.

- Tukes huomauttaa, että yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia lupamääräyksiä tarkistetaan tarkistusvälien puitteissa hankkeen elinkaaren loppuun saakka.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Suhanko Arctic Platinum Oy:lle, Ranuan ja Tervolan kunnille, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Metsähallitukselle sekä Narkauksen ja Isosydänmaan paliskunnille. Jäljennös lupapäätöksestä toimitetaan Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeitse tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille ja mielipiteen ilmaiseille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Ranuan ja Tervolan kuntien yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Lapin Kansa -sanomalehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1391/2018) mukaisesti 2 000 € + 10 h* 99 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset ja käsittelymaksu. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Vesilaki (587/2011)
Poronhoitolaki (848/1990)
Luonnonsuojeluasetus (521/2021)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt johtava asiantuntija Ossi Leinonen ja ratkaissut johtaja Kirsi Levä.

Liitteet

1. Kaivospiirin kartta
2. Annetut lausunnot ja kaivosyhtiön selitys
3. Valitusosoitus

